

2012/1/8

Prof. Dr. Ali Demirsoy

demirsoy@hacettepe.edu.tr

Sayın Kardeşim

İnsan doğası, nedense olumsuzlukların hep başkasına, iyiliklerin de hep kendisine geleceğini düşündürür. Bu nedenle ölümü, çaresiz hastalıklara tutulmayı, haksız yere tutuklanmayı, haksız yere mahkûm olmayı hep başkasına yakıştırır, kendisinden uzak zanner.

Bu yaklaşım, eğer yeterince bilinç gelişmemişse, başkalarının haksızlıklarına duyarsız kalmayı da getirir. Sadece sıradan insanların değil, kendini doğrudan ya da dolaylı olarak koruyanların kısa vadeli çıkarları için ateşe atılmalarına da göz yumar. Esasında aslanların önüne atılanların, kendi gelecekleri olduğunu iş işten geçtikten sonra anlar.

Daha önce size gönderilen ve şimdi yeni tutuklamalardan sonra ek yapılan bu yazıyı büyük bir ibretle okuyacağınızı düşünüyorum.

Okuyun, okutun!!!

La Fontaine masallarını seviyorsanız, bu yazıdaki öyküyü okuyunuz; öyküde kendinize uygun rolü ve yeri seçiniz...

Sevgilerimle. 20.12.11

Prof. Dr. Ali Demirsoy

Hacettepe Üniversitesi, Fen Fakültesi, Biyoloji Bölümü

Beytepe/Ankara

Tlf: 0312.297 80 40

demirsoy@hacettepe.edu.tr

Sarı boğayı feda etmeyecektiniz!

Prof. Dr. Ali Demirsoy

Hacettepe Üniversitesi, 2012¹

Aslanlar bir sığır topluluğunu² gözlerine kestirmişler. Onları yiyerek ayakta kalabileceklerine karar vermişler. Ancak geçmişte ana babalarının da bu sığır sürüsüne gözlerini diktiklerini, bir fırsatını bularak dört bir taraftan saldırdıklarını; ancak bu sürüden bir mavi gözlü boğanın ileriye çıkarak sürüyü koruduğunu ve aslanlara karşı yapılan bu onurlu savaşın tüm dünyaya örnek olduğunu büyüklerinden dinlemişlerdi. Atalarının bu mavi gözlü boğaya karşı kinlerini ve hınçlarını da defalarca dinlemişlerdi. Çünkü bu **mavi gözlü boğa**, sadece kendi sürüsünü korumakla kalmamış, stepte aynı durumda olan diğer sürüler de bu savaşı

¹ Türkiye'deki gelişmeler üzerine bu yazının aslı 29 Kasım 2010'da yazılmış ve adresinize gönderilmiştir. Aradan geçen sürede ortaya çıkan olaylar yazının tümüyle doğru bir mantıkla ele alındığını kanıtlamıştır. Birkaç ekiyle yazı tekrar gönderilmiştir.

² Sürü, öküz, sığır sözcükleri genel kabul olarak aşağılatıcı geleneksel anlamıyla değil, sadece bir canlı topluluğundaki tanımları belirten anlamında kullanılmıştır.

uzaktan da olsa izlemiş ve az ya da çok kendilerine önemli dersler çıkarmışlardı. Bu nedenle aslanlar, bu mavi gözlü boğaya ve onun izinden gidenlere tutukları kini hiç eskitmemişlerdi. Eğer mavi gözlü boğanın dünya görüşü stepteki ya da çöldeki diğer topluluklara yayılırsa, aslanlar aç kalacaktı.

Çok uğraştılar bu mavi gözlü boğayı etkisiz hale getirmeye ve daha sonra da bıraktığı izlerini silmeye; ancak mavi gözlü boğa o denli saygın bir dünya görüşü bırakmıştı ki, sürüde, onun gibi vatani için kendini feda edecek, uygarlığa açık, tehlikeleri önceden görerek önlem almayı bilen, ona benzer birçok boğa yetişmişti. Aslanlar bir boğayla başa çıkamazken, arkadan ona benzer başka boğaların geldiğini görünce, geleceklerini güvenceye alabilmek için, son derece sinsice ve zalimce bir plan hazırladılar. Gerçi mavi gözlü boğa 72 sene önce ölmüştü; ancak fikirleri hala geniş bir kitlede yaşatılıyordu. Daha da tehlikelisi, mavi gözlü boğa, bir zamanlar aslanlara karşı ön saflara atılırken, arkasından gelen birçok genç boğa O'nu örnek almıştı. Şimdi bu boğaların bir kısmı iş başındaydı ve zaman zaman yalpalarlarsa da yine de -en azından- söze gelince O'nun izinde olduklarını söylüyorlardı.

Aslanlar, doksan yıl önce aldıkları dersi unutmamışlardı, bir daha da aynı taktiği kullanmak istemiyorlardı. Bu çökertmeyi daha başka bir yolla yapmalıydılar. Çünkü mavi gözlü boğanın yetiştirdiği ya da onun izinden giden sarı boğalar sürüyü tehlikelere karşı korumaya devam ediyorlardı. Aslanların her atağını şu ya da bu şekilde az hasarla da olsa önlemeye devam ediyorlardı. Bu özverili ve geleceği önceden kestiren; aynı zamanda aslanların ne melun hayvanlar olduğunu bilen sarı boğalar aslanlar için tehlike olmaya devam ediyordu.

Sonunda aslanlar bir plan yaptılar. Biz sürünün içine doğrudan girersek farkına varır ya bize dışarı atarlar ya da söylediklerimizi dikkate almazlar. En iyisi biz çakallarla anlaşır, onların içine sokup, çeşitli slogan ve akıl vermeler ile şu mavi gözlü boğanın artıklarını bizzat toplumun kendilerine temizlettirelim. Sonunda çakal, sinsi sinsi, toplumun içine girer; görünürde fazla bir cürümü yoktur ki korkulsun; beyninin içinde saklı olanı da zaten kimse bilemez. Kuyruk sallayarak, yalan söyleyerek, onun bunun bir yerlerini yalayarak, toplumun içine sızır ve yavaş yavaş aslanların mesajını, toplumda burnuna hırızma geçirilmiş öküzlerle ya da satılmaya ve verilen göreve yok demeden boynunu uzatarak yapmaya hazır öküzlerle (biz onlara örneğin sığırların basın mensubu ya da satılmış bilim adamları diyelim) topluma yaymaya başladılar. Aslanlar esasında sizin iyiliğini istiyorlar, kendi içlerine almak istiyorlar, hatta sizi dışarıdan gelecek tehlikelerden korumak bile istiyorlar, öyle ki, sizi korumak için sürünüzün ortasına kendilerinden birilerini göndererek savunma sistemi bile kurmaya razılar. Ancak sizin demokratik, özgür, kendi kimliğini geliştirmiş, vesayet altında olmayan bir topluma dönüşmenizi önleyen; sürünün en dışında göğsünü aslanlara karşı çevirmiş, gözlerini aslanlardan ayırmayan şu sarı boğalar var ya, bizim ilişkimizi bozan işte onlardır. Eğer bu sarı boğaları ortadan kaldırırsanız, etkisiz hale getirirseniz ya da bize teslim ederseniz, ilişkilerimiz normalleşecek ve siz de bizim gibi uygar dünyanın bir parçası olacaksınız.

Aslanlar ilk olarak gözünü dikkatle kendilerine dikmiş ortadaki sarı boğayı, aramızdaki iyi ilişkileri bozuyor, toplumun demokrasi ve özgürlük duygularını zedeliyor bahanesiyle teslimini istedi. Bunun için sudan bir bahane uydurarak, diğer sarı boğaları da işkillendirmemiş olacaklardı. Diğer sarı boğalar, hadi huzursuzluk çıkmasın, ilişkiler bozulmasın, bazı sarı boğaların bir kısmının foyası da bu arada açığa çıkmasın, sığırlar ve öküzler de huzursuz olmasın diye verelim gitsin dediler. Zincir kırıldı. Aradan birkaç zaman geçtikten sonra aslanlar bu sefer bir başka sarı boğayı istediler, bir defa evet demeye alıştırmış sarı boğalar buna da evet dediler ve bir gün ön saflarda yer alan sarı boğalar böylece bitirildi, kalanlar da sindirildi.

Sığır sürüleri özellikle geceleri belirli bir düzene göre konuşlanırlar. En dışta koruma görevi yapan gözü pek, deneyimli boğalar bulunur. Yüzleri hep dışa dönektir, uyanıktırlar ve kendilerini içtekiler için feda edecek duygulara sahiptirler. Bir iç halkada yine boğalar bulunur; ancak bunlar yeterince deneyimli değildir; bir panik sırasında sürüye yeterince hâkim olamadıkları için ön plana çıkarılmazlar. Eğer sürüye insan eliyle öküz katılmışsa ya da şu ya da bu şekilde toplumsal görevini artık yapamayacak duruma gelmiş öküzler varsa onlar bunların arkasında, daha içte inekler, en içte de danalar ve buzağılar bulunur. Sürünün en kırılğan halkası öküzler ve ineklerdir. Kandırılmaları kolaydır. Dolayısıyla çakallar, yönlendirmelerine öncelikle inekler, daha sonra da öküzler ile başlar. Aslanların mesajını, doğruluk adına kendisi iletiyormuş gibi herkesin kulağına fısıldarlar. Yıllarca bu yönlendirmeyi yaparlar. Sonunda öküzler, inekleri de yanına alarak, genç boğalara, şu dışarıdaki sarı boğalar olmasa, biz aslanlarla gül gibi geçinip gideceğiz demeye başlarlar. Bu sarı boğalar hem bizim işbirliğimizi bozuyorlar hem de tam demokrasiye geçmemizi ve

özgürlüğe kavuşmamızı önlüyorlar. Ne zaman ki sürünün dışına çıkmaya çalıştıksa, aslanlarla işbirliğine kalkışsak, bu sarı boğalar, aynen dedeleri mavi gözlü boğa gibi, bizi engelliyor. Biz istediğimiz gibi yaşamak istiyoruz, hiçbir engelle karşılaşmak istemiyoruz, geleneklerimize göre kuyruk sallamayı, istediğimiz yerde böğürmeyi, canımız isterse de sürüyü terk edip yeni dünyalara açılmak istiyoruz. Ancak bu sarı boğalar, sizi aslanlar kapar diye her şeyimizi kısıtlıyorlar.

Genç boğalarımız, ne olur, demokrasi ve özgürlük adına göz yumun da şu baş belası sarı boğaları ya aslanlar alıp götürsün ya da biz bazı bahaneler bularak onların önüne atalım ya da bir kulp takıp tutuklayalım. Ancak bunların hepsini görmemezlikten gelin. Demokrasi adına...

Mavi boğanın ve sarı boğaların gölgesinde oldukça iyi bir yaşam sürmüş olan genç boğalar, sonunda yumuşadılar ve kendilerinin gururu olan sarı boğaları -şu ya da bu şekilde şu ya da bu adla- aslanlara kaptırdılar. Hâlbuki bu sarı boğalar, sürüyü korumak için geçmişte kendilerini ne kadar tehlikeye atmışlardı. Onun için boyunlarına ve alınlarına o başarıların anısına ne güzel yıldızlar ve kurdeleler takmışlardı. Sarı boğanın aslanlara yem edilmesi başlangıçta, bir dalgalanmaya neden olduysa da, sürünün içinde çok da büyük bir değişiklik olmadı.

Bunun nedeni daha sonra anlaşıldı. Çünkü iç halkada bulunan, kısmen boynuzu kırılma da, yine de içteki ırkı için kendini feda edecek bir halka daha vardı. Onun üzerine çakalı tekrar devreye soktular, aynı sözler aynı nakaratlar. Sonunda boynuzu kırık olan boğalar da aslanların önüne atıldı. Sonunda bir içteki daha az etkin olan halka da etkisiz hale getirildi ve sonunda savunmasız bir hale gelmiş öküzlerle ineklere kaldı. Aslanlar bu inek ve öküz sürüsünü ortalarına alarak yavaş yavaş tükettiler. Sonunda da yaşadıkları yerlere aslanlar yerleşti. Kalkanlarını oraya diktiler.

Bin bir emekle yetiştirilen, sarı boğaların yerini alması gereken genç boğalar yaptıkları hatayı anladılar, ancak geç anladılar; boğazları aslanların ağzında iken ümitsiz gözlerle birbirlerine bakıp, ancak hırıltıyla "*biz sarı boğaları feda etmeyecektik*" diyebildiler.

Aslanlar aslında ne istiyor?

Çoğumuzun yanıldığı bir husus var. Aslanların esas hedefi sarı boğa ya da genç boğalar değil, bir cemaat ve bir ırktır. Aslanlar bu ırkı ve bu cemaati tarihleri boyunca hiç sevmədiler. Hep düşman gördüler. Özellikle de mavi gözlü boğanın yetiştirdiği topluluk en tehlikelisiydi. Çünkü örnek teşkil edecekti. Karşlarına alarak değil, içlerine sızarak onları yok etmek gerekiyordu. Kendi içindeki işbirlikçileri kullanarak, iyi niyetli-saf kesimi duygusal olarak sömürmek suretiyle hedefe ulaşacaklardı. Öyle de yaptılar.

Esasında bu stepte yakın zamanda benzer taktiği diğer gruplara da başarıyla şekil değiştirerek uygulamıştılar. Sanki böyle bir taktiği insanlardan öğrenmişlerdi; sanki tarih okumuşlardı, Koca Sovyetler Birliği, bir zamanların Yugoslavya'sı da bu sığır toplulukları gibi parçalanmıştı. Keşke aslanlar gibi, bu sığır toplulukları da biraz tarih okusaydılar, gözlerinin önünde olup bitenleri görebilseydiler; sarı boğalarını koruyabilseydiler...

Aslanlar, Çakallar, Sığırlar dünyasından çıkarılacak dersler: La Fontaine masallarına katkı

Aslanlar yine de bu sürüdekilerin hepsini imhaya kalkışmıyor. Sanki Irak, İran ve Pakistan'da olanları okumuş gibi davranıyorlar. İşbirlikçilerini, zalim amaçlarına ulaşmalarına zemin hazırlayanları, son darbeyi vurmadan yanlarına alıp götürüyorlar. Irak'ta Saddam'a yeminli üst düzey komutanlarının çoğunun tek bir kurşun atmadan, aslanlar ülkesi Amerika'daki bilinmeyen adreslere götürülüp gerekli özenle korundukları yazılıp çiziliyor. Belli ki aslanların hainleri bulup seçme gibi üstün bir yetenekleri ve gerektiğinde onları ülkesinde en iyi şekilde ağırlama gibi bir meziyetleri de vardır.

Sürülerin içine en iyi sızma yolu o sürüdekilerin diliyle ve geleneğiyle davranan birilerini bulmaktır. Dedik ya aslanlar sanki Bizans oyunlarını insanlık tarihini okuyarak öğrenmiş gibiler. Aradıkları kişileri çoğunluk hiçbir zaman tanımını çok iyi yapılamayan dincilerden ve görünür milliyetçilerden, ayrıca örneklerden ve toplum içinde güvenilir kesim olarak bilinen sözüm ona bilim adamlardan seçmeleri başarılarını kaçınılmaz kılıyor. Gözünü aslanlar üzerine dikmiş sürü, içinde gezen hainlerin bu nedenle bir türlü farkına varamıyor.

Özel eğitilmişler tuzağa çekme için kullanılıyor

Avcılar, keklik sürülerini tuzağa düşürmek için, özel olarak bir kafeste eğittikleri bir ya da birkaç kekliği kullanırlar. Çıktıkları topluma ihanet için eğitilmiş bu keklikler öttükçe, geniş bir kitleyi oluşturan diğerleri avcının nişan menziline sürüklenir. Bu işbirlikçi keklikleri özellikle insan toplumuna projeksiyon yaptığımızda, politikacı, köşe yazarı ve bazı bilim adamı kimliğindeki ucubeler şekilleniyor. Belli ki Amerikalılar çok becerikli insanlar ya da ustaları İngilizlerden bu açıdan çok şey öğrenmiş benziyorlar; çünkü toplumlari yönlendiren ve sürükleyen insanları seçmede çok başarılılar.

Seçtiklerinin hepsini sürünün içine göndermiyor; ayrıca bir kısmını ülkesinde ağırılıyor ve isteklerini – saygın bir kimlik kazandırdığı bu insanların görsel ve sözlü talimatlarıymış gibi, hedefteki sürüye dikte ettiriyorlar.

Bunun için Humeyni'nin bir zamanların komünist Sovyetler Birliği'ne karşı kullanılmak üzere ilk olarak Türkiye'de daha sonra Fransa'da yükselişini okumak bile yeterli. Hem İran'da hem Irak'ta -demokrasi ve özgürlük adına veriliyormuş gibi- sarı boğalarını feda eden orduların düştüğü perişan durum herkesçe biliniyor. Aynısını başka bir ülke için hazırlamadıklarına kim güvence verebilir?

Kafesteki yönetici

Türkiye için herhalde dünya siyaset tarihinde görülmedik başka bir senaryo daha yazıldı. Böyle bir senaryonun ancak bizde başarıyla oynanabileceğini tahmin etmiş olmalılar. Bu aslanlar bir gün bu sürüde birçok canı almış bir katili dışarıda yakalayıp, sürünün liderlerine belirli koşullarla teslim ediyorlar. On binlerce canı ortadan kaldıran *bu katili, özenle korunan, her türlü hizmetin verileceği bir kafese koyacaksınız, özel ulaklar aracılığıyla talimatlar vermesine izin vereceksiniz; hatta gerektiğinde yerel yöneticileri ve devletin yöneticilerini tehdit etmesine göz yumacaksınız* diyorlar. *Sürünün üzerine toplanan kara bulutları gözlerden saklayabilmek için de basın diye kurulmuş olan bandoda hep bir ağızdan **özgürlük ve açılım marşını** en yüksek perdeden çalacaksınız.*

Ancak merak edebilirsiniz, iyi de toplum bütün bunlara nasıl bakıyor; nasıl tepki gösteriyor diye? Bunun için fazla eziyet çekmenize gerek yok. Belgesel gösteren televizyonlarda, Afrika'daki Serengeti otlaklarında, basiretsizliği nedeniyle öncelikle sarı boğalarını aslanlara yem ederek savunmasız kalmış, etrafını aslanların çevirdiği, her cepheden bin bir hile ile saldırılara uğrayan, donuk, anlamsız ve tepkisiz bakışlarla çevresine aval aval bakan sürüleri izlemeniz yeterli...

Bu öykü burada bitmiyor...

Öykülerle anlatmayı çok sevdim. Ancak, öykü burada bitmemeli derim. Aslanların biraz önce değindiğimiz şekilde, esas hedefleri doğal olarak sarı boğalar değil, sığır ırkı ve onların oluşturduğu cemaatin görüşüdür. Aslanlar bu ırka ve bu cemaate düşmanlardır. Siz bakmayın bu cemaatle kol kola gezdiklerine, iş birliği yaptıklarına; esas amaçları, bu ırkı etkisizleştirmek; dünyadaki bu cemaati ortadan kaldırmadır. Bunu defalarca aslanların kendi aralarındaki konuşmalarından, zaman zaman da kendilerini denetleyemeyip bu cemaatlere böğürdüklerinden biliyoruz.

Gelin bu yazıyı, başka bir fıkramsı öyküyle noktalayalım. Bakarsınız bu iki öyküden birileri ders alır.

Bir yaz günü bir Türk, bir Kürt, Bir Ermeni papazı birlikte seyahat ediyorlarmış. Yol uzun ve ıssız, hava sıcak, içecek ve yiyecek hiçbir şey yok. Sonunda bir üzüm bağı görüyorlar ve can havliyle içine girerek üzümleri yemeye başlıyorlar. Bir kenardan bunları seyreden mal sahibi koşarak yanlarına geliyor. Ancak bakıyor ki her üçü de çam yarması gibi adamlar, dövmeye ya da sövmeye kalksa, üçü bir olup pestilini çıkarabilirler. O zaman biraz yukarıda anlattığımız aslan oyununa da benzeyen, ama siyaset dünyasında "**İngiliz Oyunu**" olarak bilinen; ancak İngilizlerle birlikte şimdilerde Amerika'nın devraldığı ve dünyanın çeşitli yerlerde tekrarladığı "**parçalayarak yeme tekniği**"ni devreye sokmak aklına geliyor. O teknik ki, dili, dini, ırkı, geleneği ve göreneği aynı olan Kore'yi bile ikiye ayırarak can düşmanı yapmıştı.

Dünyanın birçok yerinde başarıyla uygulanmıştır.

Sonuçta mal sahibi, Türk ve Kürde dönerek :

- Utanmıyor musunuz? Bu Ermeni papazını yanınıza alıp malımı yemeye. Siz ikiniz benim dinimdensiniz, size helal olsun derim; ancak benim dinimden olmayan bu Ermeni'yi niye ortak ediyorsunuz? Yuh olsun size diyerek Ermeni Papaza giriyor. Yer misin yemez misin diyerek Ermeni Papazı kımıldayamayacak kadar dövüp yere seriyor.

Her ikisi de kollarını kıpırdatmadan seyrediyorlar. Mal sahibinin hakkı olduğu gibi; kendileri de zarar görmeden, yediklerinin yanlarına kâr kaldığını düşünüyorlar. Ermeni Papazın işi bittikten sonra, mal sahibi Türk'e dönüyor.

- Utanmıyor musun? Hadi sen yedin yedin; helal olsun, benim kanımdansın, benim dilimi konuşuyorsun. Ancak bu adam benim kanımdan değil; üstelik bizim dilimizi de konuşmuyor; bir de son zamanlarda ben sizlerden değilim diye konuşuyor. Neden onun yemesine izin verdin, deyip Kürde giriyor. Yer misin yemez misin? Kürdün pestili çıkıncaya kadar dövüyor.

Türk, bakıyor ki, mal sahibi haklı; üstelik bu durumda yedikleri de yanına kâr kalmış gibi görünüyor. Bu nedenle kolunu kıpırdatmıyor. Mal sahibi bu iş de bittikten sonra Türk'e dönüyor.

- Ulan eziyet çekmediğin, katkıda bulunmadığın şeyi nasıl sormadan yersin, utanmıyor musun deyip Türk'e giriyor. Yer misin yemez misin diyerek onun da hışırı çıkıncaya kadar dövüyor.

Türk kolunu kaldıramayacak durumda, yan gözle Kürde dönüp

- Kürt kardeşim, biz papazı dövdürmeyecektik...

Esasında başka bir cepheden bakıldığında, burada dövülen Ermeni Papaz, haksız ve yersiz ithamlarla yerle bir edilen Irak, yerle bir edilen Afganistan, dövülecek İran'dır; son dövüleceğin kim olacağını da herhalde bu yazıyı okuyanlar görebilecektir. Irak'ın ve Afganistan'ın dövülmesine sadece bakmayıp, bir de dövüne yıllarca katkıda bulunan, dövülecek İran için topraklarını açmaya hazırlanan bir ülkenin dövülmesine bakalım kim üzülecektir? **Türkiye Irak'ı dövdürmemeliydi; ortadaki ilk sarı boğayı da aslanlara teslim etmemeliydi.**

Türkiye de sarı zayıftan başlatarak boğalarını yem etti; sıra yaşayan en kıdemli boğalara geldi. Serengeti düzlüklerinde uzaklardaki yırtıcıları göremeyen, tehlikeyi sezinleyemeyen, korumakla yükümlü olduğu sürüsünü savunmasız bırakan, alfa erkekken lafları ağzında geveleyerek geçiştiren baş boğaların burnuna hırızma geçirilmesini bekliyorduk; bu nedenle doğrusu insanın acıması gelmiyor. Ancak bu avlanma burada bitmeyeceğe benziyor; 82 yıl önce emperyalist dünyaya başkaldıran ve dünya tarihine altın harflerle bir milletin özgürlüğünü kazıyan bir numaralı boğandan henüz oç alınmadı. Yıllardır cumhuriyetle sorunu olan belirli bir kesimin ağzında sakız gibi çiğnenerek gündeme getirilen, bir numara bir numara dedikleri simgesel kişiye henüz uzanılmadı. Sürekli bir numaraya henüz ulaşamadığından ve tarihle yüzleşmekten söz eden kesimin kimi aradığını tahmin etmeniz gerekir. Bu kişi batının bir zamanlar bileğini bir türlü bükemediği adam olmasın?

Bir gün bu topraklarda işbirlikçi olsun ya da olmasın, karşı olsun ya da olmasın, cemaati ne olursa olsun, dili, ırkı ne olursa olsun, herkesin nasıl dayak yediğini göreceğiz.

Sırasını ne yazık ki biz değil, aslanlar biliyor...

Prof. Dr. Ali Demirsoy

20.12.11